

El Voluntariat i la Comunitat: **El rol i la tasca de les persones voluntàries en la comunitat**

Àmbits de voluntariat¹

- El tipus d'entitat on els voluntaris col·laboren són principalment de:
 - caràcter comunitari (53%) segueixen
 - les entitats socials (45,8%),
 - les culturals (20,3%)
 - les de Medi Ambient (4,1%),
 - les de drets humans i cooperació internacional (1,2%)
 - Altres (3,7%).

Activitat voluntària

Taula 4: Quin tipus d'activitat voluntària fa?

Activitats voluntàries	2000	1996
Tasques socials d'atenció i acompanyament personal (atenció domiciliària, acompanyament hospitalari, etc.)	30,7	26,5
Tasques formatives i educatives	30,7	29,0
Activitats socioculturals i de participació comunitària (campanyes, festes, corals, esbarts, grups d'afeccions, etc.)	29,8	39,4
Comunicació, Internet, informàtica, webs	11,3	-
Tasques reeducatives i terapèutiques	6,3	5,6
Gestió, administració, assessorament	5,9	3,8
Protecció civil i recuperació de l'entorn (vigilància forestal, patrimoni natural i cultural, etc)	4,9	10,9
Estudis, investigacions, creació, programació, execució de projectes	1,2	3,7
Altres tasques diverses de suport	21,4	11,9
Ns / Nc	4,7	-
Base (voluntaris)	103	91

MÚLTIPLE

- La principal activitat que fan els voluntaris està relacionada bàsicament amb **tasques socials d'atenció i acompanyament**; **tasques formatives i educatives**; i amb **activitats socioculturals i de participació comunitària**.
 - És interessant destacar que més del 10% fa activitats relacionades amb les tecnologies de la informació i comunicació.

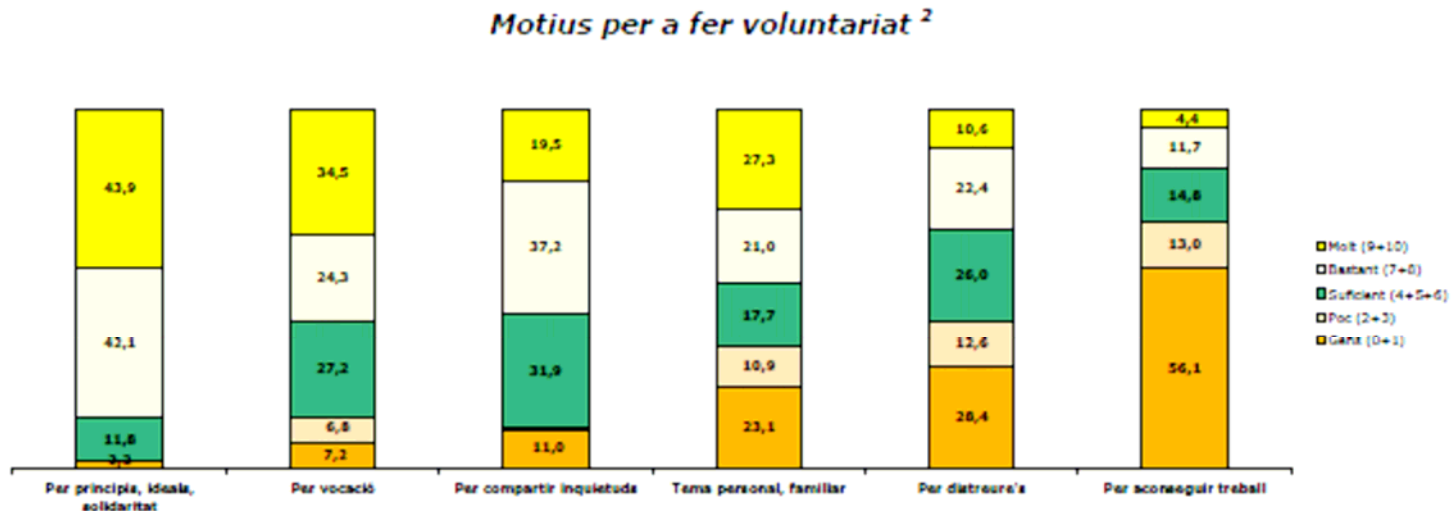
Grau de satisfacció i expectatives

Taula 6: Grau de satisfacció amb l'activitat voluntària

Grau de satisfacció	2000	1996
Molt satisfet	53,9	55,6
Satisfet	42,2	41,5
Ni satisfet ni insatisfet	1,1	2,9
Insatisfet	2,8	-
Molt insatisfet	-	-
Base (voluntaris)	103	91

- **La satisfacció amb l'activitat voluntària és molt alta**, entorn el 95% de les persones se sent molt satisfet o satisfet amb aquesta tasca.
 - Un grau de satisfacció molt similar al de l'any 1996.
- **Quasi el 90% de les persones voluntàries permanents té la intenció de continuar** dins el món del voluntariat durant els pròxims dos anys.
 - Entre el voluntariat per projectes aquest percentatge és del 72%.

Motivacions de voluntariat

- El 90% de les persones voluntàries de Catalunya afirmen que els motius que el van dur a fer-se voluntari en una associació **són per solidaritat, per principis i ideals**. Ens trobem davant d'un fenomen que lluny del que generalment s'acostuma a pensar, està més arrelat a les persones i a la seva **activitat quotidiana** a través del temps lliure, del treball o l'àmbit familiar.

Voluntariat

- *Voluntariat: persones que desenvolupen activitats de forma **lliure**, altruista, solidària i compromesa (cap els altres i a favor de la societat), **no remunerada**, en el marc d'organitzacions privades democràtiques i estables.[1]*

[1] Definició adaptada a partir del que s'estableix en la Llei 25/1991 de creació de l'Institut Català del Voluntariat i també de la Carta del drets i deures del Voluntariat reconeguda i adoptada pel Parlament de Catalunya en la seva Resolució 98/V. 29 Maig 1996.

Comunitat

- *Comunitat: la interactivitat de les persones, amb algun o alguns **interessos comuns**, les discussions, la estabilitat i la **continuïtat en la participació**, en un temps, en un territori (plans de desenvolupament), amb un cert nivell de coneixements i la capacitat d'establir relacions socials i fins i tot personals.* [\[2\]](#)

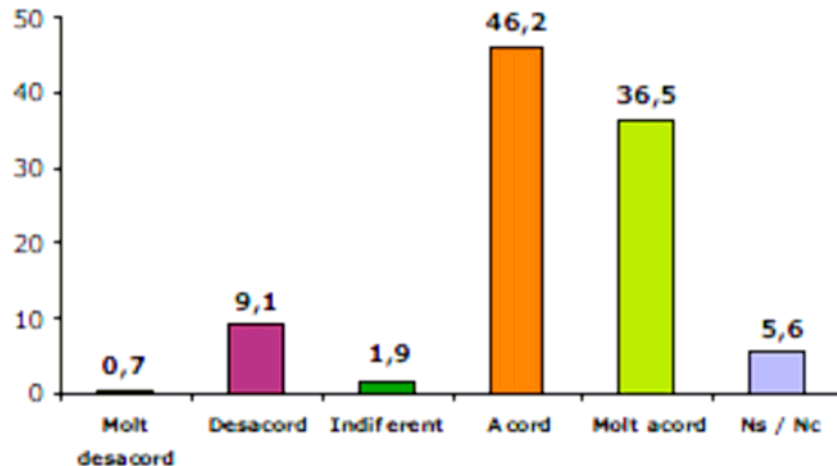
[2] Definició adaptada de H. Rheingold "La comunitat virtual. Una societat sense fronteres": la interactivitat per mitjà de la connexió dels ordinadors, algun o alguns interessos comuns, les discussions, l'estabilitat i continuïtat en la participació, el temps real, un nivell de coneixements alt i la capacitat d'establir relacions professionals, socials i fins i tot personals.

Voluntariat i comunitat

VOLUNTARIAT/ COMUNITAT	Comunitat activa	Comunitat passiva o receptora
Voluntariat	•Activitats i interactivitat solidària, amb altres persones de la comunitat, en problemes de la comunitat i orientats a la recerca d'una solució. •Participació continua (de militància o per projecte) amb una o més d'una entitat d'abast comunitari i en la gestió i el desenvolupament d'activitats i les finalitats socials. •Amb interessos comuns expressats i discutits. •Amb relacions socials i personals.	•No interactivitat amb altres persones de la comunitat, si amb d'altres comunitats (virtual o sectorials) •No interessos comuns expressats en la comunitat. •Participació permanent o per projecte, puntual, per l'assoliment d'un objectiu molt concret a curt termini. •En organitzacions sectorials, nacionals, per internet. •Amb relacions personals i socials fora de la comunitat.
No voluntariat	•Caràcter reivindicatiu de la participació i de l'associacionisme. •Només desenvolupa activitats que comportin un benefici o resultat a curt, immediat, i fins i tot amb una traducció econòmica. •La participació es discontinua, amb un compromís esporàdic, a curt termini, grupal: interessos particulars o grupals es creuen i es contraposen amb els generals: NIMBY. •Amb interactivitat i interessos comuns.	•No es desenvolupa cap activitat ni pren cap iniciativa continua. •No interactivitat amb altres persones. •No interessos comuns (individuals) •Baixa o nul·la participació. •No relacions socials: salutacions, contactes, trobades esporàdiques, manca de regularitat en les reunions de l'escala, en el coneixement de les entitats.

Resolució de problemes socials

Seria desitjable que les associacions de voluntaris poguessin tenir més protagonisme en la resolució de problemes socials

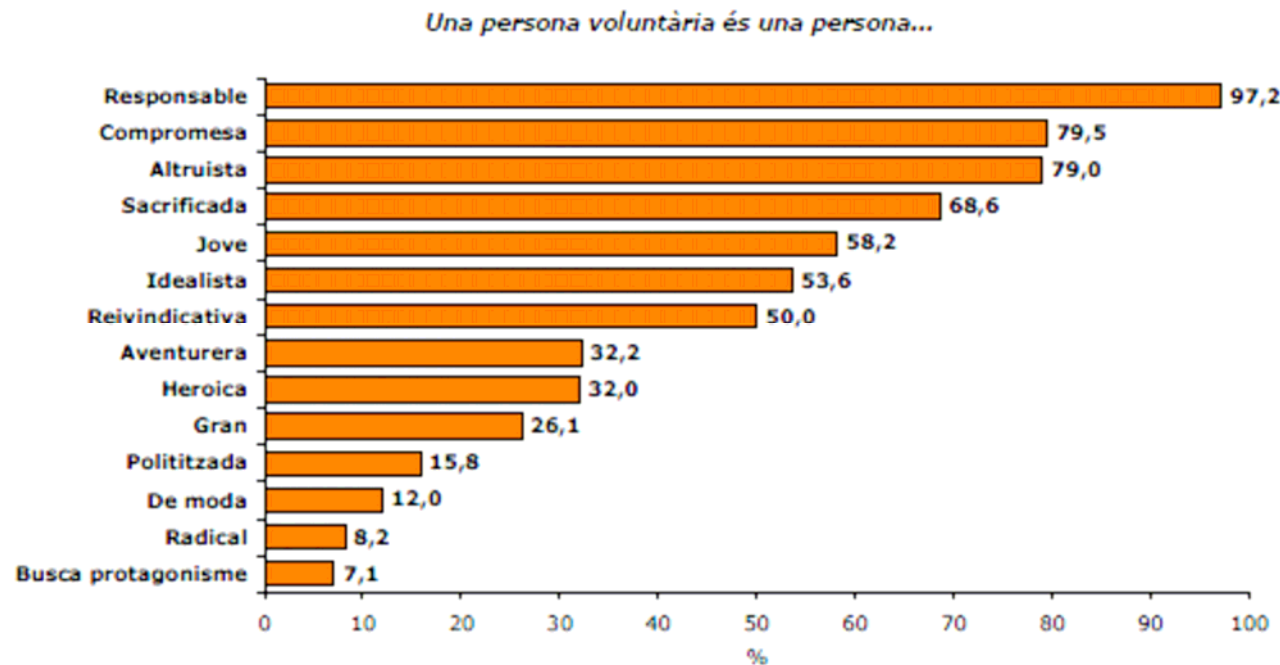

Taula 18: El voluntariat i les associacions arriben allà on no arriba l'Administració pública

Grau d'acord	2000	1996
Molt d'acord	32,4	8,3
D'acord	48,2	58,6
Ni d'acord ni desacord	2,3	1,4
Desacord	10,8	10,2
Molt desacord	1,0	0,4
Ns / Nc	5,3	21,0
Base	800	803

- La societat catalana en general està molt d'acord amb el voluntariat, com a moviment capaç de canalitzar inquietuds cíviques i solidàries i ajudar a les altres persones amb problemes i necessitats, ja que un 82,3% de les persones entrevistades afirmen que “seria desitjable que les associacions de voluntaris poguessin tenir més protagonisme en la resolució de problemes socials.”

Imatge i percepció

- Entre la població catalana hi ha un **ampli reconeixement del voluntariat**.
 - Responsable, compromesa i altruista són els atributs que la gran majoria de la població atorga a les persones voluntàries

7 claus del rol de resolució de conflictes

1. Actitud positiva cap els altres i cap els problemes
2. Detecció
3. Immediatesa
4. Mediació: de baix cap a dalt
5. Mediació: de dalt cap a baix
6. Reivindicació
7. Transformació (el “poder” del voluntariat)

Bibliografia

- Les dades en referència al voluntariat a Catalunya s'han extret de l'estudi: "Els catalans i el Voluntariat", Barcelona, INCAVOL, 2001.
- Pastor, Xavier; "Guia pràctica de la gestió de conflictes a les associacions", Barcelona, CONFAVC-Editorial Mediterrania, 2007.
- Respecte el rol i la tasca del voluntariat hi ha dades extretes de l'estudi "Volunteering Works. Volunteering and social policy", de l'Institute for Volunteering Research and Volunteering England, 2007 (consultat el 2 de novembre de 2009 a <http://www.ivr.org.uk/booksandlibrary/>)